

Nieuwe functies voor eigenzinnige daw

Nieuwe functies in daw's zijn altijd fijn, en Bitwig 4 belooft een paar heel bijzondere toevoegingen. Geen flashy graphics of nieuwe plug-ins, maar erg slimme compositie- en opnametools.

door **Stefan Robbers**
stefan@interface.nl

In Bitwig 4 ligt de focus op drie nieuwe functies: Comping, Operators en Spread, waar ik zo op inga. Wie een nog lopend 12-month upgrade plan heeft voor Bitwig kan gratis updaten, en er zijn betaalde upgrades voor alle anderen. Bitwig is tamelijk uniek in vele opzichten; een ervan is dat het, behalve op Windows en Mac ook op Linux werkt. En Bitwig 4 werkt nu ook 'native' op het Apple Silicon-platform, waarvan de eerste computers een half jaartje op de markt zijn.

Aan het uiterlijk van Bitwig veranderde niet veel. Hier en daar zijn er wel extra icoontjes verschenen die verraden dat er iets nieuws te vinden is. Er is overigens ook een 16-track versie van Bitwig verkrijgbaar, zonder de nieuwe Comping-optie en met minder effecten en instrumenten, maar die verder helemaal compatibel is.

Lagen

Comping, het werken met meerdere takes van dezelfde audio-opnamen, kennen we van

specificaties

nieuw in Bitwig 4

- audio comping in arranger en audio clips
- toevoegen externe audio aan takes
- multi-clip comping
- operators voor note en audio events
- modes: Chance, Repeats, Occurrence, Recurrence
- Inspector-sectie voor operators
- Expand-optie om loops in een clip vast te leggen
- Spread-functie voor: Velocity (note), Pitch, Timbre (note), Pressure (note), Gain, Pan, Formant (audio)
- nieuwe export-opties: wav/flac/opus/ogg vorbis/mp3
- importdata van FL Studio (FLP), Ableton Live (ALS)
- ondersteuning MacOS Native Apple Silicon

andere daw's. Je neemt een partij meerdere keren achter elkaar op, Meestal in een loop van een aantal maten, en daarna kies je dan de beste elementen uit al die opnamen. Bitwig 4 doet dit met takes: lagen die automatisch toegevoegd worden aan de arranger terwijl de opname loopt. Dit kan overigens ook binnen een clip in de view daarvan. Na de opname krijgen de lagen een eigen kleur, en door met de cursor selecties te maken uit de lagen bouw je de uiteindelijke track op. Per onderdeel kun je de gain aanpassen om fragmenten goed op elkaar aan te laten sluiten en je kunt schuiven met de audio om de timing strakker of losser te maken. Het werkt even simpel als doeltreffend. En een fijne extra is dat je de selectie van takes kunt doen met meerdere events tegelijk. Zo houd je altijd een connectie tussen alle opgenomen partijen en takes.

Bij Comping kun je ook een reeds opgenomen langer audiofragment opdelen in takes. Je geeft daarbij de hoeveelheid takes aan, en de maatlengtes worden dan direct berekend. De lagen verschijnen onder elkaar in de tijdlijn. Ook in dit opzicht sluit Bitwig helemaal aan bij het werken met steeds veranderende modulaire synthesizers: je neemt

een lang stuk op met improvisaties, en vervolgens kun je alle bruikbare onderdelen onder elkaar zetten en combineren. Je kunt ook al bestaande audio toevoegen aan takes, je sleept deze bestanden simpelweg vanuit de browser op hun plek op de tijdlijn in een extra laag.

Veranderd

Er zijn nu vier nieuwe manieren om events in Bitwig steeds te variëren met Operators. Als je events selecteert, verschijnt het operatorscherm vanzelf in de inspector. De eerste is Chance: deze bepaalt hoe vaak een event daadwerkelijk speelt, en wordt uitgedrukt in een percentage. Met de Repeats-functie laat je een event retriggeren in een bepaald ritme, waarbij je ook de verdichting kunt aangeven. Zo kun je bijvoorbeeld een percussiegeluid laten herhalen of laten rollen. Conditions bepaalt wanneer het event plaatsvindt. Daarbij heb je een aantal mogelijkheden, zoals aan het begin van elke loop, niet op de eerste loop, wanneer Fill aan staat, afhankelijk van de vorige noot, of juist niet, enzovoort. De vierde operator is Occurrence, deze geeft aan hoe vaak het event voorkomt,

bijvoorbeeld om de acht loops en dan daarbinnen op de eerste, tweede, derde keer dat de loop gedaan wordt.

Al deze Operators samen creëren zo een zeer dynamisch klinkend en steeds veranderend onderdeel van je compositie. Toegepast op bijvoorbeeld een drumloop, maak je steeds veranderende elementen die een enorme variatie aan sounds opleveren. Een en ander zie je ook realtime gevisualiseerd op het scherm. Ben je tevreden met het resultaat, dan kun je dit vastleggen en vervolgens kopiëren en verplaatsen naar de juiste plek in de compositie. Operators doen sterk denken aan het spelen en experimenteren met (hardware) modulaire synthesizers, maar met twee voordelen: het is reproduceerbaar en vast te leggen. En het geeft een compleet nieuwe dimensie aan het componeren en arrangeren van elektronische muziek.

Gratis soundpackage

Bitwig heeft al vele mogelijkheden om real-time parameters te automatiseren, zoals note velocity, filters van instrumenten en

info

- **prijs incl.:** volledige versie € 399,- upgrade plan € 169,- 16-track versie € 99,-
- **distributie:** Amptec BVBA online
- **internet:** www.amptec.nl www.bitwig.com

het oordeel

- + comping integratie
- + operators geven totaal nieuwe compositie-mogelijkheden
- + Spread geeft meer variatie- en expressie-mogelijkheden
- geen

INTERFACE XTRA

- **nieuwe features in versie 4**
- **Anti-Loops soundpackage**
- **audiotracks gemaakt met Bitwig**
- **demoversie zonder save**

instellingen van effecten. De nieuwe Spread-functie zorgt voor nog meer variatie. Per event kun je een spread instellen die bepaalt binnen welke marge de specifieke parameter op dat moment mag variëren. Dit wordt weergegeven met een verticale kleuren balk op het event in de editor. Je kunt zo *human feel* toevoegen aan bijvoorbeeld note events, maar ook een unieke panning voor ieder onderdeel van een akkoord inrichten, pitch laten drijven en veel meer. Door de unieke visualisatie zie je direct wat er gebeurt op de tijdlijn en kun je gemakkelijk aanpassingen maken.

Om snel aan de slag te kunnen en goed te kunnen zien wat de nieuwe functies doen,

is het gratis Anti-Loops soundpackage ontwikkeld. Hierin laten verschillende artiesten horen wat ze met de comping, operators en spread functies gemaakt hebben. Naast de drie grote nieuwe functies zitten er natuurlijk ook veel kleine verbeteringen in Bitwig 4: zo kun je meer bestanden inladen vanuit andere daw's zoals FL Studio en Ableton Live, de exportmogelijkheden zijn uitgebreid en er zijn aanpassingen aan de trackmonitoring.

Conclusie

De nieuwe functies van Bitwig 4 zijn zeer interessant. Comping is goed geïmplementeerd en handig in het gebruik. Vooral omdat dit binnen een clip kan, voor meerdere clips tegelijk, en vanwege de geniale functie om een langer audiobestand in takes op te delen. De vier Operators lijken simpel, maar geven het componeren met Bitwig een compleet nieuwe dimensie, die heel goed aansluit op het idee van steeds veranderende ritmes en gemoduleerde sounds. Hetzelfde geldt voor de Spread. Verder zijn er talloze kleine verbeteringen en aanpassingen die de update absoluut de moeite waard maken. Bitwig laat zo opnieuw zien dat het een unieke plek inneemt in het aanbod aan daw-software, en het blijft zonder meer de daw die het best aansluit bij modulaire synthese en compositie. Bitwig is meer dan ooit een daw waarmee je op een unieke manier kunt componeren, arrangeren en integreren met hardware. ■

Met de Operators maak je steeds veranderende elementen die een enorme variatie aan sounds opleveren